

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

КРИМІНОЛОГІЯ

Методичні вказівки до самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри кримінального
права та правосуддя
Протокол № 10
від 4 січня 2022 р.

Чернігів НУ «Чернігівська політехніка» 2022

Кримінологія. Методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»/ Укл. : Коломієць Н.В., Толкач А.М. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка» 2022. 27 с.

Укладачі: Коломієць Н.В., завідувачка кафедри кримінального права та правосуддя, доктор юридичних наук, професор кафедри

Толкач А.М., старший викладач кафедри кримінального права та правосуддя

Відповідальна за випуск: Коломієць Н.В., завідувачка кафедри кримінального права та правосуддя, доктор юридичних наук, професор кафедри

Рецензент: Л.В. Шестак, кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права ННІ права і соціальних технологій Національного університету «Чернігівська політехніка»

ЗМІСТ

1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2 ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	12
<i>Додаток А - Перелік тем рефератів .....</i>	<i>21</i>
<i>Додаток Б - Перелік тем для індивідуальних робіт .....</i>	<i>23</i>
<i>Додаток В - Орієнтовний перелік питань на екзамен .....</i>	<i>25</i>

ВСТУП

Кримінологія – комплексна наука, яка вивчає закономірності злочинності, особу злочинця, причини й умови злочинності, її окремі види, напрями та заходи запобігання їй. Як суспільна наука вона теоретично узагальнює і систематизує об'єктивні знання предмета, на основі аналізу даних кримінологічних досліджень описує та прогнозує розвиток його складових явищ.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, регламентується робочим навчальним планом. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти над конкретною дисципліною визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

На самостійне вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» відведено: для здобувачів вищої освіти денної форми навчання - 120 годин. Предмет вивчається протягом одного семестру, форма завершення навчання - екзамен.

Вивчення цієї дисципліни здійснюється на підставі модульно-рейтингової системи організації навчального процесу, метою якої є підвищення рівня знань юристів та забезпечення їх конкурентоздатності у світовому навчальному просторі. Запровадження модульно-рейтингової системи припускає забезпечення мобільності здобувачів вищої освіти під час навчання з урахуванням вимог національного та міжнародного ринків праці, які, у свою чергу, достатньо швидко змінюються.

Запропоновані завдання до самостійної роботи підготовлені відповідно до робочої програми та тематичного плану з курсу «Кримінологія». Саме тому, рекомендується спочатку ознайомитися з програмою курсу, яка детально розбиває темп за відповідними модулями. У завданнях відображено основний зміст навчальної дисципліни та кожна з тем містить схематичний матеріал, що сприяє систематизації знань по кримінології.

Головною умовою успішного оволодіння змістом дисципліни «Кримінологія» є систематична робота здобувачів вищої освіти. Після прослуховування навчальних лекцій, що розкривають основні категорії та етапи розвитку кримінології; сутність та природу злочинності, характерні особливості і тенденції її розвитку в сучасних умовах, причини злочинності, її окремих видів та конкретних кримінальних правопорушень, поняття та предмет профілактики кримінальних правопорушень, об'єкти та суб'єкти профілактичної діяльності самостійно повинні працювати над вивченням нових основних понять курсу, саме тому кожному здобувачеві доцільно завести словник основних понять і термінів з кримінології, також необхідно мати особистий конспект. Для повного оволодіння теоретичним і нормативним матеріалом з відповідної теми

необхідно також опрацьовувати додаткові матеріали з кримінології, що публікуються в періодичних виданнях.

За навчальним планом юридичної освіти вивчення «Кримінології» проводиться шляхом лекційних та семінарських занять, а також самостійної роботи (аудиторної та позааудиторної) здобувачів вищої освіти. Аудиторна самостійна робота з дисципліни виконується на навчальних заняттях під безпосереднім керівництвом викладача та за його завданням. Позааудиторна самостійна робота виконується здобувачами вищої освіти за завданням викладача, але без його особистої участі.

Самостійна робота проводиться з метою:

- систематизації і закріплення здобутих теоретичних знань і практичних умінь здобувачів вищої освіти ;
- поглиблення і розширення теоретичних знань;
- формування вмінь використовувати нормативну, правову, довідкову і спеціальну літературу;
- розвитку пізнавальних можливостей і активності здобувачів вищої освіти: творчої ініціативи, самостійності, відповідальності й організованості;
- формування самостійності мислення, здатності до саморозвитку, самовдосконалення й самореалізації;
- розвитку дослідницьких умінь.

На підставі прочитаної додаткової літератури можна пропонувати здобувачам вищої освіти написати реферати на цікаві для них теми.

При потребі здобувачі вищої освіти можуть отримати консультацію викладача з тих питань, що недостатньо їм зрозумілі. З урахуванням цих запитань, результатів здачі заліку викладач готує письмові консультації для здобувачів вищої освіти, які постійно поновлює.

Методичні рекомендації спрямовані на вирішення таких головних завдань: створення умов для реалізації єдиного підходу до організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти; сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти навичок самостійної навчальної, науково-дослідної й практичної роботи; сприяння розвитку й поглибленню професійних, наукових і практичних інтересів здобувачів вищої освіти; сприяння формуванню професійних якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців; створення умов для гармонійного творчого розвитку особистості здобувача вищої освіти.

Основними завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є засвоєння в повному обсязі програми курсу «Кримінологія». Самостійна робота здобувачів вищої освіти містить у собі:

- підготовку до аудиторних занять (лекційних та практичних);
- виконання відповідних завдань з навчальної дисципліни протягом семестру;
- самостійну роботу над окремими темами навчальної дисципліни відповідно до навчально-тематичного плану;

- підготовку до практичних занять та виконання завдань, передбачених робочою програмою дисципліни;
- виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ);
- підготовку до усіх видів контрольних випробувань (підсумкових, залікових, екзаменаційних тощо);
- участь у роботі факультативів, спецсеінарів тощо;
- участь у студентських наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, олімпіадах тощо;
- інші види діяльності, що оцінюються та здійснюються університетом, факультетом, кафедрою й органами студентського самоврядування.

Організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснює кафедра, лектор, а також самі здобувачі. У межах підготовки здобувачів вищої освіти до самостійної роботи над вивченням дисципліни «Кримінологія» з метою формування первинних навичок самостійної роботи під час першої лекції розглядається питання «Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти». Організація й контроль ходу і змісту навчальної самостійної роботи та її результатів здійснюється відповідно до графіків самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

З власної ініціативи кафедра може проводити студентські навчальні й наукові заходи (конференції, олімпіади, симпозіуми тощо).

Самостійна «навчальна й навчально-дослідна робота» виконується здобувачами вищої освіти під керівництвом викладача, який здійснює аудиторну роботу в цій навчальній групі. Самостійна робота здобувачів вищої освіти повинна мати такі головні ознаки:

- бути виконаною особисто здобувачем вищої освіти або студентською підгрупою (командою), де кожен її член самостійно виконує свою частину колективної роботи;
- бути закінченою розробкою, де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів;
- демонструвати достатню компетентність автора в розкритті питань, що досліджуються;
- мати навчальну, наукову або практичну спрямованість і значимість;
- містити певні елементи новизни;
- самостійна письмова робота оформляється відповідно до вимог кафедри.

Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти враховує специфіку різного роду діяльності здобувачів і викладачів. Усі навчально-методичні та навчальні матеріали й видання щодо дисципліни повинні містити рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Так, рекомендації із самостійного вивчення або повторення навчального матеріалу містять вказівки щодо терміну, обсягу, якості засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних, наукових та навчально-методичних видань, що використовуються з цією метою, а також питання для самоконтролю, тести,

контрольні запитання і завдання, приклади оформлення самостійної письмової роботи та ІНДЗ.

Слід зазначити, що види завдань для самостійної роботи, їх зміст і характер мають варіативний і диференційований характер, ураховують специфіку спеціальності та індивідуальні особливості здобувачів вищої освіти. Безумовно, основними видами самостійної роботи слід вважати практичні та тестові завдання. Проте, викладач може самостійно обирати і такі додаткові види самостійної роботи: написання анотацій, есе, підготовка рефератів, розробка лекційних та семінарських занять.

До кожної теми, винесеної для самостійної роботи, запропонований перелік літератури.

1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль I.

Загальнотеоретичні засади кримінології

Тема 1. Поняття, предмет, завдання та система кримінології. Організація та методика кримінологічних досліджень.

Загальна характеристика кримінології: поняття, предмет, завдання та функції. Кримінологія як загальнотеоретична наука та навчальна дисципліна. Соціологічний і правовий аспекти кримінології.

Місце кримінології у системі юридичних та інших наук. Взаємодія з кримінальним правом, кримінальним процесом, криміналістикою, кримінально-виконавчим правом. Використання в кримінології даних кримінально-правової та інших галузей статистики. Зв'язок кримінології з іншими юридичними науками: цивільним, сімейним, адміністративним, трудовим правом. Зв'язок кримінології із суспільними та природничими науками: філософією, економікою, соціологією, демографією, психологією, генетикою, судовою статистикою та іншими науками. Система кримінології. Поняття та загальна характеристика Загальної та Особливої частин кримінології.

Поняття методології кримінології та методики кримінологічного дослідження. Загальна характеристика методів кримінології. Філософський діалектичний метод – основа методології кримінологічної науки. Загальнонаукові методи кримінологічного дослідження: аналіз, синтез, логічний, порівняльний, історичний, системно-структурний та інші методи. Міжгалузеві методи кримінологічного дослідження. Характеристика соціологічних, психологічних та статистичних методів.

Історія розвитку та сучасний стан кримінології. Становлення та розвиток кримінології як науки у XIX ст. Розвиток кримінології в Україні на початку XX століття. Причини та наслідки припинення кримінологічних досліджень в середині 30-х років та їх відновлення в кінці 50-х років XX століття.

Характеристика кримінологічної науки в Україні в період з 1960 року по 1990 рік. Головні здобутки вітчизняної кримінологічної науки за вказаний період. Сучасний стан кримінологічної науки в Україні, проблеми та перспективи її розвитку.

Тема 2. Феномен злочинності.

Поняття злочинності. Розвиток наукових позицій щодо розуміння сутності та природи злочинності. Співвідношення понять “злочин” і “злочинність”.

Соціальний та правовий характер злочинності, як її основні ознаки. Відносна масовість, історична мінливість та стійкість злочинності. Основні форми злочинності. Тенденції розвитку злочинності в Україні в сучасний період.

Характеристика показників злочинності. Якісно-кількісні показники: рівень, структура, динаміка злочинності. Коефіцієнти злочинності. Питома вага окремих видів злочинності у структурі злочинності. Підстави структурування злочинності. Зміст та джерела статистичної інформації. Науково-практична мета аналізу рівня, структури та динаміки злочинності для кримінологічних досліджень.

Географія злочинності. Особливості якісних та кількісних показників за регіональною ознакою. Фактори, що обумовлюють особливості стану та розвитку злочинності в різних регіонах країни.

Тема 3. Кримінологічне вчення про особу злочинця.

Поняття особи злочинця. Співвідношення понять «людина», «особа». Завдання, значення та межі вивчення особи злочинця. Індивідуальний, груповий та загально соціальний рівні кримінологічного вивчення особи злочинця.

Соціологічний та біологічний (антропологічний) напрямки вивчення особистості злочинця. Характеристика окремих наукових концепцій. Структура особи злочинця. Кримінологічна характеристика особи злочинця за окремими ознаками. Соціально-демографічна характеристика особи злочинця. Характеристика особи злочинця за соціально-рольовими ознаками. Морально-психологічні ознаки особи злочинця. Характеристика особи злочинця за кримінально-правовими ознаками.

Типологія особи злочинця і класифікація злочинців.

Тема 4. Попередження злочинності (профілактика).

Поняття, мета та принципи попередження (профілактики) злочинності.

Поняття попередження (профілактики) злочинності. Співвідношення понять „попередження кримінальних правопорушень”, „протидія злочинності”, „запобігання злочинності”, „профілактика кримінальних правопорушень”, „припинення кримінальних правопорушень”, „боротьба зі злочинністю”. Мета, завдання та рівні попередження злочинності. Принципи здійснення превентивної діяльності. Організаційні та правові засади попередження злочинності.

Система суб'єктів та система заходів протидії злочинності.

Загальна характеристика системи суб'єктів протидії злочинності. Види суб'єктів протидії злочинності: загальні та спеціальні суб'єкти. Характеристика превентивної діяльності окремих суб'єктів протидії злочинності. Правоохоронні органи в системі суб'єктів протидії злочинності.

Класифікація суб'єктів за характером провідної функції, виконуваної ними у сфері протидії злочинності.

Класифікація заходів протидії злочинності: загально-соціальні та спеціально-кримінологічні заходи. Рання та безпосередня профілактика кримінальних правопорушень.

Змістовний модуль II

Кримінологічна характеристика та попередження окремих видів злочинності

Тема 5: Кримінологічна характеристика жертви кримінального правопорушення. Роль віктимної поведінки у механізмі злочинної поведінки.

Поняття жертви кримінального правопорушення та потерпілого. загальна кримінологічна характеристика жертви кримінального правопорушення.

Віктимність. Індивідуальна віктимність. Рівні віктимності. Віктимізація. Віктимна ситуація.

Тема 6. Кримінологічна характеристика попередження насильницьких кримінальних правопорушень.

Кримінологічна характеристика насильницької злочинності. Поняття та структура насильницької злочинності. Суспільна небезпека насильницької злочинності.

Рівень, структура та динаміка насильницьких кримінальних правопорушень і хуліганства. Кримінологічна характеристика умисних вбивств, тілесних ушкоджень, хуліганства і зґвалтувань. Побутові насильницькі кримінальні правопорушення.

Кримінологічна характеристика осіб, що вчинюють насильницькі кримінальні правопорушення. Класифікація та основні типи насильницьких злочинців. Причини насильницької злочинності і хуліганства.

Мотивація насильницьких злочинів. Міжособистісні конфлікти як причина насильницької злочинності. Види конфліктів. Криміногенна роль пияцтва та наркоманії.

Протидія насильницьким кримінальним правопорушенням і хуліганству. Суб'єкти та система заходів протидії насильницькій злочинності та хуліганства. Профілактика побутових конфліктів.

Змістовний модуль III

Кримінологічна характеристика корисливої та організованої злочинності.

Тема 7. Кримінологічна характеристика та попередження корисливої злочинності.

Кримінологічна характеристика корисливої злочинності.

Поняття та суспільна небезпечність корисливої злочинності. Структура насильницької злочинності. Стан та тенденції розвитку корисливої злочинності в Україні. Латентність корисливої злочинності.

Причини та умови корисливої злочинності. Кримінологічна характеристика особи корисливого злочинця. Протидія корисливій злочинності. Загально-соціальне та спеціально-кримінологічне попередження корисливої злочинності. Система заходів та система суб'єктів протидії корисливій злочинності.

Тема 8. Кримінологічна характеристика попередження організованої злочинності.

Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Поняття та основні ознаки організованої злочинності. Кримінологічна характеристика організованих злочинних угруповань.

Суспільна небезпека організованої злочинності. Стан та тенденції розвитку організованої злочинності в Україні. Латентність організованої злочинності.

Особливості детермінації організованої злочинності. Зв'язок організованої злочинності з корупцією та тіньовою економікою.

Кримінологічна характеристика особи керівника та учасника організованого злочинного угруповання. Кримінальний професіоналізм як характерна риса учасника організованого злочинного угруповання.

2 ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Тема 1. Поняття, предмет, завдання та система кримінології. Організація та методика кримінологічних досліджень.

1. Загальна характеристика кримінології: поняття, предмет, завдання та функції.
2. Місце кримінології у системі юридичних та інших наук. Взаємодія з суспільними та природничими науками.
3. Система кримінології. Поняття та загальна характеристика Загальної та Особливої частин кримінології.
4. Організація та методика кримінологічних досліджень.
5. Історія розвитку та сучасний стан кримінології.
6. Сучасний стан кримінологічної науки в Україні, проблеми та перспективи її розвитку.

Рекомендована література

1. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Кримінологія: Курс лекцій. К.: МАУП, 2002. 296 с.
2. Джужа О.М., Моїсєєв Є.М., Василевич В.В. Кримінологія — Альбом схем Загальна і Особлива частини: Навч. пос. — К.: НАВСУ, 2000.
3. Джужа О.М., Моїсєєв Є.М., Василевич В.В. Стислий словник кримінологічних термінів: Навч. пос. К., 2000.
4. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 1. Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. К.: Ін Юре, 2007. 424 с.
5. Зелінский А.Ф. Кримінологія: Курс лекцій. Харків. 1996. 175 с.
6. Іванов Ю.Ф. Кримінологія: Навч. посіб. Ю.Ф.Іванов, О.М.Джужа. МВС України, НАВСУ. К.: Вид-во Паливода А.В., 2006. — 261 с.
7. Коваленко О.И., Филонов В.П. — Курс лекций по криминологии и профилактике преступности. — Донецк, 1995.- 591 с.
8. Криминология: Для учебных заведений МВД Украины Под ред. В.Г.Лихолоба и В.П.Филонова, Киев-Донецк. 1997. 397 с.
9. Кримінологія і профілактика злочинів: Курс лекцій у 2-х частинах. Особлива частина Александров Ю.В., Гаврилишин А.П., Джужа О.М. та ін. — Київ. — Українська академія внутрішніх справ, 2000. 171 с
10. Кримінологія: Загальна та Особлива частини І.М. Даньшин, В.В. Голіна, О.Г. Кальман, О.В. Лисодєд; За ред. І.М. Даньшина. Харків: Право, 2003. 352 с.
11. Кримінологія: Навч.-метод. посіб. С.І.Нежурбіда, А.В.Шевчук, Г.П.Жаровська та ін. Чернівці: Рута, 2004. 79 с.
12. Кримінологія: Навч. посіб. О.М.Джужа, В.В.Василевич, Ю.Ф.Іванов та ін. За заг. ред. О.М.Джужа. К.: Прецедент, 2004. 207 с.
13. Курс кримінології: Загальна частина: Підручник: У 2 кн. О. М.

Джу́жа, П. П. Михайленко, О. Г. Кулик та ін.; За заг. ред. О.М. Джу́жи. – К.: Юрінком Інтер, 2001. 352 с.

14. Курс кримінології: Особлива частина: Підручник: У 2 кн. О. М. Джу́жа, П. П. Михайленко, О. Г. Кулик та ін.; За заг. ред. О.М. Джу́жи. К.: Юрінком Інтер, 2001. 480 с.

15. Кримінологія: Навч. посіб. Михайлов О.Є. К., 2012. 565 с.

16. Chris Hale, Keith Hayward, AzriniWahidin, Emma Wincup. Criminology. OUP Oxford, 2013. 560 p.

17. Лисодєд О.В. Бібліографічний довідник з кримінології 1992-2002 За ред. О.Г.Кальмана. Х.: ТОВ „Одіссей”, 2003. 128 с.

Тема 2. Феномен злочинності.

1. Поняття злочинності та її визначення
2. Кількісно-якісне вимірювання злочинності
3. Латентність злочинності
4. Судимість як складова характеристика злочинності
5. Вплив фонових явищ на злочинність

Рекомендована література

18. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Кримінологія: Курс лекцій. К.: МАУП, 2002. 296 с.

19. Джу́жа О.М., Моїсеєв Є.М., Василевич В.В. Кримінологія — Альбом схем Загальна і Особлива частини: Навч. пос. – К.: НАВСУ, 2000.

20. Джу́жа О.М., Моїсеєв Є.М., Василевич В.В. Стислий словник кримінологічних термінів: Навч. пос. – К., 2000.

21. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 1. Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. К.: Ін Юре, 2007. 424 с.

22. Зелінский А.Ф. Кримінологія: Курс лекцій. Харьков. 1996. 175 с.

23. Іванов Ю.Ф. Кримінологія: Навч. посіб. Ю.Ф.Іванов, О.М.Джу́жа. МВС України, НАВСУ. К.: Вид-во Паливода А.В., 2006. 261 с.

24. Коваленко О.И., Филонов В.П. – Курс лекций по криминологии и профилактике преступности. Донецк, 1995. 591 с.

25. Криминология: Для учебных заведений МВД Украины Под ред. В.Г.Лихолоба и В.П.Филонова, Киев-Донецк. 1997. 397 с.

26. Кримінологія і профілактика злочинів: Курс лекцій у 2-х частинах. Особлива частина Александров Ю.В., Гаврилишин А.П., Джу́жа О.М. та ін. – Київ. – Українська академія внутрішніх справ, 2000. 171 с

27. Кримінологія: Загальна та Особлива частини І.М. Даньшин, В.В. Голіна, О.Г. Кальман, О.В. Лисодєд; За ред. І.М. Даньшина. Харків: Право, 2003. 352 с.

28. Кримінологія: Навч.-метод. посіб. С.І.Нежурбіда, А.В.Шевчук,

Г.П.Жаровська та ін. Чернівці: Рута, 2004. 79 с.

29. Кримінологія: Навч. посіб. О.М.Джуца, В.В.Василевич, Ю.Ф.Іванов та ін. За заг. ред. О.М.Джуци. К.: Прецедент, 2004. 207 с.

Тема 3. Кримінологічне вчення про особу злочинця

1. Визначення поняття «особа злочинця».
2. Структура особи злочинця (соціально-демографічні, соціально-рольові, морально-психологічні, кримінально-психологічні, кримінально-правові риси).
3. Рівні кримінологічного вивчення особи злочинця.
4. Класифікація і типологія злочинців.

Рекомендована література

1. Денисов С.Ф. Формування особи злочинця молодіжного віку. Держава та регіони. Серія: Право. 2007. № 1. С.43-47.
2. Дунаєва Т.Є. Кримінологічна характеристика особи злочинця, що вчинив службову недбалість. Питання боротьби зі злочинністю. 2007. Вип. 13. С. 220-225.
3. Зелинский А.Г. Осознаваемое и неосознаваемое в преступном поведении. Харьков, 1986. 166 с.
4. Козлюк Л.Г. Проблеми визначення поняття особистості злочинця у сучасній кримінологічній науці. Держава і право. 2007. Вип. 38. С. 604-610.
5. Колб О. Неналежне вивчення особи злочинця – одна з детермінант вчинення злочинів у місцях позбавлення волі. Юридична Україна. 2005. № 3. С.69-72.
6. Лазаренко В. Кримінологічна характеристика особи працівника кримінально-виконавчої установи, який вчиняє злочини у сфері службової діяльності. Підприємництво, господарство і право. 2008. № 1. С. 88-92.
7. Лень В. Психіка людини: питання норми і відхилень. Соціально-правовий та кримінологічний аспекти. Прокуратура Людина Держава. 2005. № 2. С. 83-87.
8. Митрофанов І. Кримінологічні аспекти поняття особи наркозалежного злочинця. Юридична Україна. 2007. № 9. С. 86.
9. Томчук І.О. Кримінологічна характеристика особи хабародавця. Часопис київського університету права. 2008. № 2. С. 236.
10. Турлова Ю.А. Кримінологічна характеристика особи злочинця – браконьєра. Судова апеляція. 2010. № 2(19). С. 130-135.
11. Туркот М. Кримінологічна характеристика особистості суб'єкта злочину, передбаченого ст. 423 Кримінального кодексу України. Вісник прокуратури. 2008. № 2. С. 57.
12. Федоренко Д. Кримінологічна характеристика особи злочинця у надвеликому промисловому місті. Вісник Академії правових наук України. 2000. № 4. С. 145-155.

13. Фіалка М. Кримінологічні риси особи, яка вчиняє злочинне діяння, пов'язане з підrobкою документа та його використанням. Підприємництво, господарство і право. 2006. № 10. С. 96- 99.

Змістовний модуль II

Кримінологічна характеристика та попередження окремих видів злочинності

Тема 4. Кримінологічна характеристика жертви кримінального правопорушення. Роль віктимної поведінки у механізмі злочинної поведінки

1. Поняття віктимології та її наукової основи.
2. Поняття потерпілого. Класифікація потерпілих від кримінального правопорушення.
3. Конкретна життєва ситуація, її значення у віктимології.
4. Проблема суїциду на сучасному етапі.

Рекомендована література

1. Кримінально-процесуальний кодекс України від 12 квітня 2012 р., зі змінами і доповненнями // zakon.rada.gov.ua
2. Джу́жа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джу́жа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. Хмельницький: Хм. ЦНП, 2012. 171 с.
3. Гришко О. До проблем віктимності осіб похилого віку при вчиненні проти них злочинів. Підприємництво, господарство і право. К., 2007. № 1. С. 105–109.
4. Денисова Т. Запобігання злочинам як одна з пріоритетних функцій кримінального покарання. Право України. 2009. № 7. С. 66.
5. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: [підручник] / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін. ; за заг. ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. Х. : Право, 2009. 288 с.
6. Кримінологія: Спеціалізований курс лекцій зі схемами: Загальна та Особлива частини: [навчальний посібник] / За заг. ред. О. М. Джу́жи. К.: Атіка, 2001. 379 с.
7. Кримінологія і профілактика злочинів: Курс лекцій: У 2-х кн. Особлива частина / Ю. В. Александров, А. П. Гаврилишин, О. М. Джу́жа та ін. / За заг. ред. О. М. Джу́жи. К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2000. 207 с.
8. Кримінологія. Особлива частина: [навчальний посібник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти] // М. Даньшин, В. В. Голіна, О. Г. Кальман; За ред. М. Даньшина. Харків : Право, 1999. 235 с.

Тема 5. Кримінологічна характеристика попередження насильницьких кримінальних правопорушень.

1. Поняття та загальна характеристика насильницьких кримінальних правопорушень.
2. Причини та умови насильницьких кримінальних правопорушень.
3. Запобігання вчиненню насильницьких кримінальних правопорушень.
4. Особа злочинця, який вчиняє насильницькі кримінальні правопорушень (кримінологічна характеристика).
5. Кримінологічна характеристика жертв насильницьких кримінальних правопорушень.

Рекомендована література

1. Головкін Б.М., Голіна В.В., Лисолед О.В. Кримінологія. Видавництво «Право». 2020. 384 с.
2. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 2. Кримінологічна характеристика та запобігання вчинення окремих видів злочинів. К.: Ін Юре, 2007. 705 с.
3. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 3. Практична кримінологія. К.: Ін Юре, 2008. 317 с.
4. Ігнатов О. Мотивація насильницьких злочинів, що вчиняються працівниками ОВС. Право України. 2008. № 4. С. 56.
5. Ігнатов О. М. Попередження насильницьких злочинів, що вчиняються працівниками органів внутрішніх справ України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.08). Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2007. 20 с.
6. Кальман А. Г. Понятийный аппарат современной криминологии (терминологический словарь) / А. Г. Кальман, И. А. Христич / Ин-т изучения проблем преступности. Акад. правовых наук Украины. Х. : Новасофт, 2005. 271 с.
7. Коноваленко О. О. Корисливо-насильницькі злочини проти власності: їх кількісно-якісний аналіз. Право України. 2006. № 2. С. 70–73.
8. Коноваленко О. Особа злочинця корисливо-насильницької спрямованості: кримінологічна характеристика і типологія. Право України. 2006. № 4. С. 75–78.
9. Коноваленко О. Рівень і тенденції корисливо-насильницьких злочинів проти приватної власності. Право України. 2007. № 2. С. 78–82.
10. Корж В. П. Методика расследования экономических преступлений, совершаемых организованными группами, преступными организациями: Руководство для следователей : [научно-практическое пособие] / В. П. Корж ; Нац. ун-т вн. дел. Х. : Лицей, 2002. 279 с.

11. Кримінологія : Навчально-методичний посібник / [В.М. Дрьомін, Ж.В. Мандриченко, Т.В. Мельничук та ін.]. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2015. 144 с.
12. Кримінологія: Підручник / За заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна. – К.: Національна академія управління, 2010. 496 с.
13. Кримінологія : [/ О.С. Стеблинська. К. : Ін-т крим.-викон. служби, 2014. 126 с.
14. Кримінологія : підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
15. Кримінологія. Конспект лекцій. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 183 с.
16. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів ; за заг. ред. О. М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 588 с.
17. Круміна М. Кримінологічна характеристика особи, яка вчиняє вбивства і тілесні ушкодження з необережності. Право України. 2006. № 2. – С. 78.
18. Кулик О. Кримінологічний аналіз злочинності в Україні: напрями вдосконалення методології та методики. Право України. 2009. № 7. С. 52- 56.

Змістовний модуль III

Кримінологічна характеристика корисливої та організованої злочинності.

Тема 6. Кримінологічна характеристика та попередження корисливої злочинності

1. Кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.
2. Стан, рівень, структура, характер і динаміка крадіжок, грабежів, шахрайства, розбоїв, вимагань.
3. Характеристика осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення проти власності.
4. Причини та умови вчинення кримінальних правопорушень проти власності.
5. Особливості особи і поведінка потерпілих від цих кримінальних правопорушень.
6. Основні напрями попередження кримінальних правопорушень проти власності.

Рекомендована література

1. Головкін Б.М., Голіна В.В., Лисолед О.В. Кримінологія. Видавництво «Право». 2020. 384 с.
2. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 1. Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. К.: Ін Юре, 2007. 424 с.
3. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 2. Кримінологічна характеристика та запобігання вчинення окремих видів злочинів. К.: Ін Юре, 2007. 705 с.
4. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 3. Практична кримінологія. - К.: Ін Юре, 2008. 317 с.
5. Кримінологія: Навчально-методичний посібник / [В.М. Дрьомін, Ж.В. Мандриченко, Т.В. Мельничук та ін.] – Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2015. 144 с.
6. Кримінологія: Підручник / За заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна. – К.: Національна академія управління, 2010. 496 с.
7. Кримінологія: [навч. посіб.] / О.С. Стеблинська. К. : Ін-т крим.-викон. служби, 2014. 126 с.
8. Кримінологія. Навчальний посібник. Джужа О.М., Василевич В.В., Іванов Ю.Ф., Опанасенко П.М., Пшеничний В.Г., Сюравич В.Г. навч. посіб. - К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В. , 2006. 264 с.
9. Кримінологія: підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків :Право, 2018. 416 с.
10. Кримінологія. Конспект лекцій. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 183 с.
11. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів ; за заг. ред. О. М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 588 с.

Тема 7. Кримінологічна характеристика попередження організованої злочинності

1. Кримінологічна характеристика організованої злочинності.
2. Види організованої злочинності.
3. Співвідношення категорій «організована злочинність», «злочинна організація», «організована злочинна група».
4. Детермінанти організованої злочинності.
5. Протидія організованій злочинності.

Рекомендована література

1. Гончаренко В.Г., Туркевич І.К. Деякі проблемні питання боротьби з організованою злочинністю / Проблема боротьби з корупцією та

організованою злочинністю Аналітичні розробки, пропозиції наукових та практичних працівників. Том 7. Київ, 1998. С. 95-99.

2. Єфремов С. Поняття організованої злочинності. Право України. 2002. № 9. С. 89 – 91.

3. Єфремов С. Організованість у злочинності та рівні організованої злочинності. Право України. 2003. № 1. С. 58-62.

4. Єфремов С. О. Організоване злочинне угруповання та його ознаки // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика): Науково-практичний журнал. К., 2001. № 4. С. 217-225.

5. Єфремов С. Криміналізація організованої злочинної діяльності у чинному Кримінальному кодексі України. Право України. 2003. № 9. С. 95-99.

6. Жаровська Г.П. Кримінологічна характеристика функціональної ролі посібника у злочині. Науковий вісник Чернівецького університету: Правознавство. Збірник наукових праць. 2007. Вип. 385. С. 118-123.

7. Закалюк А., Томкіна О. Запобігання корупції та іншій недоброчесності у судочинстві як кримінологічна проблема. Право України. 2008. № 5. С. 61.

8. Кваша О.О. Організатор злочину. Кримінально-правове та кримінологічне дослідження. Київ: Ін-т держави і права НАН України, 2003. 214 с.

9. Корнієнко М.В. Організована злочинність в Україні: сучасний стан, кримінологічна характеристика, заходи протидії. К.: Фонд Юр науки АПС, 2004. 299 с.

10. Костенко О.М. Соціопатична особа і концепція ексцесу у кримінології. Часопис київського університету права. 2008. № 4. С. 196-201.

11. Корупция: региональные и отраслевые тенденции: Сб. науч. статей Под ред. М.Ф. Орзиха, В.Н. Дремина. Одесса, 2003. 240 с.

12. Мельник М.І. Корупція: сутність, поняття, заходи протидії: монографія. К.: Атіка, 2001. 304 с.

13. Мірошник Ю.П. Організаційно-правові проблеми боротьби з організованою злочинністю в Україні // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : Науково-практичний журнал. К., 2005. № 11. С. 15-21.

14. Организованные преступные группы в Украине. Харьков: НУВС, 2001. 261 с.

15. Правовые проблемы противодействия организованной преступности (сборник науч. ст.). Одесская национальная юридическая академия. – Одесса: Феникс, 2005. – 283 с.

16. Правові основи боротьби з тероризмом: Збірник документів // Упоряд. Крутов В.В. К.: СБУ, 2006. 518 с.

17. Правовые проблемы противодействия организованной преступности (сб. науч. ст.). Одесса: Феникс, 2005. 283 с.
18. Протидія організованих злочинності у сфері торгівлі людьми / Батиргарєєва В.С., Борисов В.І., Гармаш Д.О. Харків: Одіссей, 2005. 287 с.
19. Расюк Е. Поняття та кримінологічна характеристика організованої злочинності. Підприємництво, господарство і право. 2010. № 7. С.147.
20. Скулиш Є.Д. Кримінологічна характеристика корупції в Україні на сучасному етапі. Науковий вісник Чернівецького університету. Вип. 474: Правознавство. Збірник наукових праць. 2008. С.110-114.
21. Томкіна О. Сфери та засоби запобігання корупції та іншій недоброчесності суддів: потреби науково-кримінологічного визначення. Право України. 2009. № 7. С. 73-77.
22. Філіппов С.О. Кримінологічні аспекти реалізації антикорупційної політики у державній прикордонній службі України. Митна справа. 2010. № 4. – С. 45.
23. Фріс П. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю. Право України. 2004. № 12. с.101-104.
24. Шостко О. Визначення поняття «організована злочинність» у зарубіжній кримінології. Вісник Академії правових наук. 2006. № 1(44). С.180-190.
25. Шостко О.Ю., Дзюба Ю.П. Антикорупційна політика держави: кримінально-правові та кримінологічні аспекти. Питання боротьби зі злочинністю. Вип. 21. 2011. 60- 63.

ДОДАТКИ

Додаток А - Перелік тем рефератів

1. Кримінологія як загальнотеоретична наука та навчальна дисципліна
2. Особливості використання знань з юридичної психології у професійній діяльності правознавця
3. Становлення та розвиток кримінології як науки у ХІХ ст.
4. Причини та наслідки припинення кримінологічних досліджень в середині 30-х років та їх відновлення в кінці 50-х років ХХ століття
5. Основні підходи до визначення поняття злочинності в кримінології
6. Девіації та злочинність
7. Злочинність як різновид соціальної практики
8. Злочинність, кримінальне правопорушення, злочинна діяльність: співвідношення понять
9. Латентна злочинність та її види
10. Коефіцієнти злочинності та їх практичне значення
11. Україна на «кримінальній» карті світу
12. Злочинність в Україні та економічно розвинутих державах: порівняльний аналіз
13. Протиріччя соціального, економічного, політичного, морального характеру розвитку суспільства, як джерело злочинності
14. Недоліки в організації економікою, їх криміногенне значення
15. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю
16. Співвідношення понять “людина”, “особистість”, “індивід”. Філософське поняття особистості
17. Співвідношення соціального і біологічного у структурі особи злочинця.
18. Акцентуована особистість та особистість злочинця
19. Соціально-рольові характеристики особи, яка вчинила кримінальне правопорушення
20. Кримінально-правові характеристики особи, яка вчинила кримінальне правопорушення
21. Особистість злочинця та суміжні поняття
22. Криміногенна особистість
23. Антропологічні особливості особистості злочинця
24. Фізіологічні особливості особистості злочинця
25. Психіатричні особливості особистості злочинця
26. Генетичні особливості особистості злочинця
27. Класифікація злочинців за ступенем суспільної небезпеки
28. Зв'язок «злочинець – жертва» як відношення, ситуація, становище
29. Проблеми суїциду в Україні та інших державах
30. Умови формування криміногенної спрямованості особистості та їх роль у вчиненні кримінального правопорушення.

31. Віктимологічний аспект злочинної поведінки
32. Обставини суб'єктивного та об'єктивного характеру, що впливають на віктимність жертв кримінального правопорушення.
33. Роль органів внутрішніх справ у попередженні злочинності
34. Слідча профілактика злочинності
35. Науково-інформаційне, правове та інше ресурсне забезпечення спеціально-кримінологічного попередження злочинності
36. Групова насильницька злочинність та заходи щодо запобігання їй
37. Характеристика насильницьких кримінальних правопорушень у сімейно-побутовій сфері
38. Насильницька злочинність неповнолітніх
39. Кримінологічне вивчення і попередження злочинності на окремому об'єкті, районі, місті
40. Прогнозування індивідуальної злочинної поведінки
41. Поточне і перспективне планування протидії злочинності
42. Характеристика, зміст та використання методів прогнозування
43. Кримінологічна характеристика пияцтва, алкоголізму, наркоманії, азартних ігор та СНІДу в Україні
44. Кримінологічна характеристика організованої злочинності
45. Співвідношення організованої злочинності з професійною злочинністю
46. Форми і методи діяльності ОВС у протидії організованій злочинності

Додаток Б - Перелік тем для індивідуальних робіт

1. Історія розвитку вчень про злочинність її попередження в конкретних працях філософів і юристів.
2. Розвиток кримінологічної науки в Україні в 20-30 роках на базі характеристики окремих робіт з кримінології того часу.
3. Характеристика сучасного стану кримінологічної науки на базі реферування нових робіт вітчизняних та зарубіжних кримінологів.
4. Злочинність як певна суспільна система.
5. Проблемні питання, щодо визначення загальних причин злочинності.
6. Характеристика співвідношення соціального і біологічного в особистості злочинця в світлі нових досліджень з цієї проблеми.
7. Віктимологічний аспект злочинної поведінки.
8. Співвідношення загально-соціального і спеціально-кримінологічного попередження злочинності.
9. Характеристика профілактичної діяльності різних суб'єктів попередження на базі вивчення їх практичної діяльності.
10. Досвід профілактичної діяльності в окремих країнах дальнього і ближнього зарубіжжя за матеріалами іноземних джерел.
11. Вивчення практики боротьби з організованою злочинністю кримінально-правовими заходами.
12. Поняття економічної злочинності по розробках вчених кримінологів і практичної діяльності правоохоронних органів.
13. Характеристика діяльності окремих суб'єктів протидії злочинності неповнолітніх за матеріалами узагальненої практики.
14. Сучасний стан і тенденції злочинності у зарубіжних країнах.
15. Історія зарубіжних концепцій причин злочинності.
16. Характеристика біосоціальних теорій, та їхні представники.
17. Соціологічний напрям у зарубіжній кримінології.
18. Біологічний напрям пояснення причин злочинності.
19. Історія розвитку біологічного та соціологічного напрямів у зарубіжній кримінології.
20. Концепції загальних причин злочинності у вітчизняній кримінології.
21. Особистість злочинця і суміжні поняття юридичних наук: «особа, винна у скоєнні кримінального правопорушення», «суб'єкт кримінального правопорушення», «обвинувачений»
22. Місце та роль властивостей особистості злочинця в механізмі злочинної поведінки.
23. Негативні умови формування особистості в сім'ї, школі, за місцем роботи, у найближчому побутовому оточенні як джерело злочинності поведінки.
24. Поняття протидії злочинності.
25. Принципи функціонування системи попередження злочинності.

26. Принцип законності у сфері боротьби зі злочинністю. Правові засади попередження злочинності.
27. Принцип демократизму у сфері боротьби зі злочинністю.
28. Гуманізм як принцип профілактичної діяльності
29. Роль громадськості у боротьбі зі злочинністю. Форми участі громадськості в профілактичній діяльності.
30. Проблема забезпечення взаємодії між суб'єктами профілактичної діяльності.
31. Правове регулювання та організаційне забезпечення профілактичної діяльності органів внутрішніх справ
32. Особа злочинця та його жертва як об'єкт профілактики
33. Органи державної влади і місцевого самоврядування як суб'єкти профілактичної діяльності
34. Заходи профілактики кримінальне правопорушення, що вчиняються неповнолітніми
35. Роль ОВС у профілактиці насильницьких кримінальних правопорушень.
36. Рівень, структура, динаміка злочинів проти власності

Додаток В - Орієнтовний перелік питань на екзамен

1. Історія становлення кримінології.
2. Віктимологія та її наукові основи.
3. Характеристика осіб, що вчиняють необережні кримінальні правопорушення.
4. Сучасний стан кримінології в Україні.
5. Особа жертв злочинів та їх класифікація.
6. Причини та умови, що обумовлюють необережну злочинність.
7. Поняття і предмет кримінології.
8. Конкретна життєва ситуація, її значення у віктимології.
9. Основні напрямки запобігання необережним злочинам.
10. Система, завдання та функції кримінології.
11. Віктимологічна профілактика, її система, форми та методи.
12. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності.
13. Поняття кримінологічного дослідження: мета, завдання.
14. Проблема суїциду на сучасному етапі.
15. Об'єкти, суб'єкти та види кримінологічних досліджень.
16. Суїцидальна поведінка, її види.
17. Класифікація методів збору кримінологічної інформації.
18. Механізм суїцидальної поведінки.
19. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх
20. Злочинність, як соціально-правове явище. Співвідношення злочину та злочинності.
21. Поняття попередження злочинності, цілі, завдання, функції та межі.
22. Кількісні та якісні показники злочинності.
23. Класифікація попереджувальних заходів.
24. Латентна злочинність, її особливості.
25. Суб'єкти попереджувальної діяльності, їх характеристика.
26. Поняття і кримінологічна характеристика організованої злочинності.
27. Сучасний стан злочинності в Україні.
28. Інформаційне забезпечення і координація попередження кримінальних правопорушень.
29. Детермінація організованої злочинності.
30. Поняття особи злочинця та межі її вивчення кримінологією.
31. Кримінологічне прогнозування, його види.
32. Протидія організованій злочинності.
33. Соціальне та біологічне в особі злочинця.
34. Методи, функції, принципи кримінологічного прогнозування.
35. Поняття і ознаки професійної злочинності.
36. Кримінологічні ознаки особи, яка скоїла кримінальне правопорушення.

37. Основи кримінологічного планування.
38. Кримінологічна характеристика особи необережного злочинця.
39. Типологія і класифікація злочинців.
40. Поняття, ознаки й види насильницьких кримінальних правопорушень.
41. Структура особи злочинця (об'єктивні та суб'єктивні характеристики)
42. Попередження професійної злочинності.
43. Корекція негативних якостей особистості.
44. Причини та умови насильницької злочинності.
45. Причини та умови злочинності в Україні.
46. Профілактика насильницьких кримінальних правопорушень.
47. Причини та умови конкретних кримінальних правопорушень.
48. Механізм конкретного кримінального правопорушення, його етапи.
49. Ситуація та її роль в механізмі конкретного кримінального правопорушення.
50. Методика виявлення причин та умов конкретного кримінального правопорушення.
51. Причини й умови корисливої злочинності.
52. Класифікація причин та умов злочинності.
53. Запобігання корисливим кримінальним правопорушенням.
54. Характеристика осіб, що вчиняють необережні кримінальні правопорушення.
55. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх в Україні.
56. Причини та умови злочинності неповнолітніх.
57. Кількісні та якісні показники злочинності неповнолітніх.
58. Тенденції розвитку злочинності неповнолітніх протягом останніх років.
59. Причини і умови злочинності неповнолітніх в Україні.
60. Основні напрямки попередження злочинності неповнолітніх.
61. Поняття та предмет профілактики злочинності
62. Мета та завдання профілактики злочинності
63. Функції профілактики злочинності
64. Принципи профілактики злочинності
65. Рівні і види профілактичної діяльності
66. Методи і форми профілактичної діяльності
67. Правове регулювання та організаційне забезпечення профілактичної діяльності органів внутрішніх справ
68. Злочинність як об'єкт профілактики
69. Причини та умови злочинності як об'єкт профілактики
70. Особа злочинця як об'єкт профілактики
71. Жертва кримінального правопорушення як об'єкт профілактики

72. Поняття та типологія суб'єктів профілактичної діяльності
73. Органи державної влади як суб'єкти профілактичної діяльності
74. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти профілактичної діяльності
75. Правоохоронні органи як суб'єкти профілактичної діяльності
76. Профілактична функція суду та органів юстиції
77. Рівень, структура, насильницьких кримінальних правопорушень.
78. Структура і динаміка насильницьких кримінальних правопорушень.
79. Причини та умови насильницьких кримінальних правопорушень.
80. Заходи профілактики насильницьких кримінальних правопорушень.
81. Роль ОВС у профілактиці насильницьких кримінальних правопорушень.
82. Рівень, динаміка кримінальних правопорушень проти власності
83. Структура і динаміка кримінальних правопорушень проти власності
84. Причини та умови кримінальних правопорушень проти власності
85. Заходи профілактики проти власності
86. Роль ОВС у профілактиці кримінальних правопорушень проти власності